

Botkyrka kommun

Beslut för förskoleklass och grundskola efter uppföljning av tillsyn i Grindtorpsskolan i Botkyrka kommun

Uppföljning av tillsyn i Grindtorpsskolan

Skolinspektionen genomförde en uppföljning den 12 mars 2019 på Grindtorpsskolan av tidigare brister rörande trygghet och studiero. Skolinspektionen fattade beslut i uppföljningen den 29 april 2019. I beslutet förelade Skolinspektionen Botkyrka kommun vid vite om 1 000 000 kronor att vidta åtgärder för att senast den 30 november 2019 avhjälpa bristerna inom området Trygghet och studiero.

I samband med uppföljningen uppmärksammades omständigheter som föranledde att Skolinspektionen den 3 och 4 september 2019 genomförde tillsynsbesök på Grindtorpsskolan för att granska områdena Undervisning och lärande och Extra anpassningar och särskilt stöd.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Botkyrka kommun att senast den **15 januari 2020** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Nedan anges de åtgärder som Skolinspektionen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa bristerna. I de fall det är möjligt får dock bristerna avhjälpas på annat sätt.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionen konstaterar att Botkyrka kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevens behov av särskilt stöd utreds skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt eller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 7 § skollagen)
- Elever som är i behov av särskilt stöd ges stöd på det sätt och i den omfattning som utredningen har visat att de behöver. (3 kap. 7–12 §§ skollagen; Lgr 11, 2.8 Rektorns ansvar)
- När det gäller särskilt stöd följs insatta åtgärder upp och utvärderas. (3 kap. 9 § skollagen)

Åtgärder

Botkyrka kommun ska se till att elever på Grindtorpsskolan får det särskilda stöd som de är i behov av. I detta ingår:

- Att elevens behov av särskilt stöd utreds skyndsamt.
- Att elever ges stöd på det sätt och i den omfattning som utredningen visar.

- Att åtgärdsprogram utarbetas för elev som ska ges särskilt stöd.
- Att insatta åtgärder följs upp och utvärderas.

Bedömning

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i Grindtorpsskolans arbete med att utreda elevers behov av särskilt stöd, att ge elever det särskilda stöd som de är i behov av, att utarbeta åtgärdsprogram och att följa upp och utvärdera insatta åtgärder. Av Skolinspektionens utredning framgår att det finns elever på skolan som under flera terminer inte har nått kunskapskraven i flera ämnen och som trots detta inte blivit kartlagda och utredda om de är i behov av särskilt stöd. Det finns också exempel på att åtgärdsprogram inte utarbetats trots att en utredning visar att eleven är i behov av särskilt stöd, och även att upprättade åtgärdsprogram inte alltid följs upp och utvärderas. Sammantaget medför detta en risk för att eleverna inte får det särskilda stöd de har rätt till och att elevernas möjligheter att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås försvåras.

I skollagen anges att om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektor ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd ska han eller hon ges sådant stöd. Det särskilda stödet ska ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ges möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoseas framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen.

Vid Skolinspektionens granskning av betygskataloger och elevakter gällande elever i årskurserna 7-9 framkommer brister i skolans arbete med att utreda elevers behov av särskilt stöd, utarbeta åtgärdsprogram och att följa upp och utvärdera upprättade åtgärdsprogram. Utifrån betygskataloger från de senaste tre terminerna valde Skolinspektionen ut 34 elever som samtliga har betyget F i ett flertal ämnen och under flera terminer. Av dessa elever har endast 4 elever aktuella utredningar och åtgärdsprogram. I 14 fall saknas elevakt helt eller är utan innehåll. I resterande 16 fall förekommer gamla kartläggningar, utredningar och/eller åtgärdsprogram samt elever som har bedömts behöva särskilt stöd men där åtgärdsprogram inte har utarbetats eller att utredning fortfarande pågår. Endast ett fåtal åtgärdsprogram har utvärderats.

Rektorn beskriver i intervju att skolan har haft en situation där de inte varit fullt bemannade med speciallärare och specialpedagoger. Underbemanningen har gjort att det har tagit för lång tid från att personalen ser att en pedagogisk utredning behövs till att en utredning genomförs och åtgärdsprogram utarbetas. Skolan ligger enligt rektorn även efter med dokumentation av åtgärdsprogram och uppföljningar av åtgärdsprogram. Rektorn uppger att från och med innevarande termin ser situationen bättre ut genom att elevhälsan har utökats och två speciallärare har rekryterats. En grundlig kartläggning över elevernas behov i samtliga klasser genomförs nu av speciallärarna, detta för att få en överblick över situationen och vad som behöver göras. Utifrån kartläggningen har en prioritering gjorts över vilka elever som det är mest angeläget att snabbt utreda och utarbeta åtgärdsprogram för. Skolinspektionen har tagit del av skolans kartläggning och det framgår att de brister som framkommit genom Skolinspektionens studier av betygskataloger och elevakter för elever i årskurs 7-9, även förekommer i andra årskurser.

Lärare uppger i intervju att elever ges både extra anpassningar och särskilt stöd men att det kan behövas ytterligare stöd för vissa elever, till exempel personlig handledning, men att resurser inte finns för detta. Det framgår också av lärarintervjuerna att lärarna upplever att de inte fått det stöd som de önskat från elevhälsoteamet och att samarbetet inte fungerat tillfredsställande. Det har varit otydligt för lärarna hur en pedagogisk utredning ska utformas och vilken mall som ska användas och arbetet har därför blivit långdraget. Lärare säger att det finns elever som får extra anpassningar som borde utredas och ges särskilt stöd men att skolan har varit tvungen att prioritera. Lärarna bekräftar också att skolan brister i att följa upp åtgärdsprogram. Lärarna är inte involverade i uppföljningar och det finns inget bestämt intervall för när de ska göras.

Elevhälsans representanter uppger i intervju att arbetet med elever i behov av särskilt stöd är ett utvecklingsområde, framförallt när det gäller att avgöra när en utredning ska genomföras, att utarbeta åtgärdsprogram och att följa upp åtgärdsprogram. Ibland tar det väldigt lång tid innan en utredning görs. Det finns elever som följs upp löpande men det behöver göras mer strukturerat. Elevhälsans representanter uppger att det har varit otydligt vem som är ansvarig för vad i processen kring särskilt stöd, och i elevhälsoplanen försöker de nu förtydliga vem som är ansvarig. Utifrån den kartläggning som elevhälsan nu gör genom att bland annat gå igenom betygskataloger och elevakter har det uppmärksamats att det finns elever som inte fått det stöd de har behov av och att det saknas dokumentation. Elevhälsan har gjort en plan för vilka elever de ska träffa i första hand. Förutom eleverna som från och med höstterminen 2019 går i en mindre grupp finns det andra elever där det är prioriterat att åtgärdsprogram ska utarbetas och särskilt stöd ska ges skyndsamt. Representanterna uppger också att det finns behov av rutiner för uppföljning och utvärdering och att dessa är under utveckling.

Motivering till föreläggande som ingripande

Enligt skollagen får Skolinspektionen förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna.

Botkyrka kommun uppfyller inte, vid Grindtorpsskolan, författningarnas krav avseende arbetet med särskilt stöd. Botkyrka kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Undervisning och lärande

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Botkyrka kommun uppfyller författningarnas krav inom undervisning och lärande.

På Skolinspektionens vägnar

X Anna Möller

Beslutsfattare
Signerat av: Anna Möller

X Eva Lindgren

Föredragande
Signerat av: Eva Lindgren